

INFORME FOESSA BALEARS 2018

AUGMENT DE LA DESIGUALTAT, L'EXCLUSIÓ I LA CONFLICTIVITAT SOCIAL

Gabriel Pons Olives

Director Caritas Diocesana de Menorca

El dimecres 9 d'octubre ha tingut lloc, sota la presidència dels bisbes de les Illes Balears i amb el patrocini de Caritas Regional, l'acte de presentació dels resultats del VIII Informe Foessa sobre exclusió i desenvolupament social a les Illes Balears, a càrrec de Raúl Flores Martos, secretari tècnic de la Fundació Foessa. La Fundació para el Fomento de Estudios Sociales y Sociología Aplicada es constituí l'any 1965 amb l'impuls de Caritas Española amb la finalitat de conèixer de manera objectiva la situació social a Espanya.

Assenyalam a continuació els aspectes que més ens han fet reflexionar als que treballem a les Caritas de les Illes. Les taxes de desigualtat han augmentat: Balears se situa entre les regions espanyoles, i fins i tot europees, amb taxes de desigualtat més elevades. Augmenten les diferències socials perquè la població més rica és cada vegada més rica. Balears és la tercera CCAA amb més exclusió: 1 de cada 5 persones pateix exclusió social (21,5 per cent). Malgrat la millora dels nivells d'integració social, 98.000 ciutadans de les illes segueixen patint una exclusió severa.

Els indicadors de conflictivitat social han augmentat en els darrers cinc anys, principalment tres: les addic-

cions, els maltractes físics o psicològics i les relacions veïnals o familiars conflictives. El 19,6 per cent dels treballadors es troben en situació d'exclusió; un 8,6 per cent en exclusió severa. Malgrat la millora dels indicadors de l'atur, tenim més treballadors en pitjor situació social. La temporalitat, la parcialitat i la precarietat laboral generen pobresa i exclusió. El treball ja no és un dret, sinó un privilegi.

El problema de l'habitatge afecta el 27,5 per cent de la població general. A les nostres illes 120.000 persones viuen en un habitatge inadequat (barraca, estructura temporal, massificat...) i 85.000 persones

Balears se situa entre les regions espanyoles, i fins i tot europees, amb taxes de desigualtat més elevades

en un d'insegur (sense títol de propietat o arrendament, avís de desnonament o situació de violència familiar o de parella).

Per a elaborar l'Informe Foessa, es parteix d'una enquesta (Einsfoessa) que a les Balears s'ha passat 653 llars i a 1.543 persones. 125 investigadors de 30 universitats, 9 dels quals pertanyen a la UIB, redacten l'Informe a partir dels resultats. La suma ponderada de 35 indicadors permet construir l'índex sintètic d'exclusió social, que classifica les llars i la població en quatre categories: inclusió plena, inclusió precària, exclusió moderada i exclusió severa.

Hi ha altres dades que també ens mouen a la reflexió: el percentatge de discriminació percebuda és el doble que a la resta de l'estat; la consolidació de la major exposició de les famílies amb infants i dels joves a l'exclusió social, la baixa participació en les convocatòries electorals i la pertinença a organitzacions cívico-polítiques és quatre vegades més baixa a les llars en situació d'exclusió social.

Des de Caritas acollim les dades de l'informe no com un exercici teòric, sinó com una eina que ens permet comprendre la realitat per a poder transformar-la «des del lloc social dels oblidats i descartats», com molt bé assenyala Sebastián Mora, un dels autors del VIII estudi Foessa.

Ara comença la verdadera tasca: seguir analitzant els resultats de l'estudi, donar-los visibilitat, denunciar les situacions d'exclusió i col·laborar amb la resta d'entitats i amb les administracions per a trobar solucions que transformin la nostra societat.

